

ตอนที่ ๘ การเปลี่ยนแปลงท้องถิ่น

สิ่งใด ๆ ก็ตามย่อมมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ทำนองเดียวกับท้องถิ่นปกครองหรือพื้นที่ปกครองก็มีการเปลี่ยนแปลง เช่น การแบ่งแยกหมู่บ้าน ยกหมู่บ้านไปขึ้นกับตำบลหรือแบ่งแยกตำบล แบ่งพื้นที่ปกครองเป็นกิ่งอำเภอและยกขึ้นเป็นอำเภอ ซึ่งเรื่องนี้เจ้าหน้าที่สถิติจะ พบเห็นอยู่บ่อย ๆ ส่วนการแบ่งแยกหรือการจัดตั้งจังหวัด หรือยกอำเภอหนึ่งไปขึ้นกับอีกจังหวัดหนึ่ง จะเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก นาน ๆ ครั้ง อย่างเช่น เมื่อปี พ .ศ. ๒๕๓๖ ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดสระแก้ว จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เหตุผลเนื่องจากมีท้องที่กว้างขวาง มีชุมชนและชุมชนการค้าหนาแน่น มีสภาพเจริญขึ้นกว่าเดิมมาก เพื่อประโยชน์แก่การปกครอง การให้บริการของรัฐ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และส่งเสริมท้องถิ่นให้เจริญยิ่งขึ้น ในส่วนของสายงานสถิติซึ่งมีความเกี่ยวพันกับการแบ่งพื้นที่การปกครอง จึงได้มีระเบียบแบบแผนให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติดังนี้

ข้อ ๑ หน่วยงานที่จัดทำบัญชีท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไว้ตรวจสอบ

หน่วยงานที่กำหนดไว้ให้มีการจัดทำบัญชีท้องถิ่นเปลี่ยนแปลง เพื่อไว้ตรวจสอบ ได้แก่

๑.๑ หน่วยสถิติอำเภอ / เขตหรือกิ่งอำเภอ

โดยให้จัดทำบัญชีท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไว้ตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ใครให้ข้อสังเกตไว้ว่า เมื่อเราจัดทำบัญชีท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงแล้ว ควรจะรายงานให้สำนักงานสถิติจังหวัดทราบด้วย

๑.๒ สำนักงานสถิติกรุงเทพมหานคร / สำนักงานสถิติจังหวัด

สำนักงานสถิติกรุงเทพมหานครหรือสำนักงานสถิติจังหวัดเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงท้องถิ่น ยกไปขึ้นหรือเปลี่ยนชื่อ จะต้องจัดทำบัญชีท้องถิ่นเปลี่ยนแปลง แล้วต้องรายงานให้ฝ่ายสรรพกำลังมหณฑลทหารบกทราบ

๑.๓ ฝ่ายสรรพกำลังมหณฑลทหารบก

โดยอาศัยข้อมูลรายละเอียดจากการรายงานของสำนักงานสถิติจังหวัด แล้วจัดทำบัญชีท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไว้ตรวจสอบด้วย

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงท้องถิ่นนั้น ให้หน่วยงานดังกล่าวข้างต้นจัดทำบัญชีตามลักษณะที่เปลี่ยนแปลง แล้วแต่กรณี ดังนี้

๑. บัญชี ก. เป็นบัญชียกบ้านหรือตำบลหรืออำเภอไปขึ้นที่อื่น

๒. บัญชี ข. เป็นบัญชีบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดที่เปลี่ยนแปลง หรือ
เปลี่ยนชื่อ

การจัดทำบัญชีทั้ง ๒ แบบนี้ ให้ใช้สมุดตีสั้น ตามตัวอย่างทำยนี้ และให้แยกเล่มเป็น บัญชี ก. และบัญชี ข. แต่ละบัญชีให้ตั้งเล่ม ๑ เล่ม ๒ ต่อไปตามลำดับ

(ก) บัญชียกบ้านหรือตำบล หรืออำเภอ ไปขึ้นที่อื่น

เดิม				ยกไปขึ้น				ตามความใน ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ พ.ศ.หรือ หนังสือฉบับที่ พ.ศ.	หมายเหตุ
บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
		คลองหาด ตาพระยา ขานูมาน ปทุมราชวงศา ศรีบุญเรือง สุวรรณคูหา	ปราจีนบุรี ปราจีนบุรี อุบลราชธานี อุบลราชธานี อุดรธานี อุดรธานี			คลองหาด ตาพระยา ขานูมาน ปทุมราชวงศา ศรีบุญเรือง สุวรรณคูหา	สระแก้ว สระแก้ว อำนาจเจริญ อำนาจเจริญ หนองบัวลำภู หนองบัวลำภู	รกจ.เล่ม ๑๑๐ ตอนที่ ๑๒๕ ฉบับพิเศษ ๒ กันยายน ๒๕๓๖ “ “	

คำชี้แจง เมื่อได้ลงบัญชีไว้ดังนี้แล้ว ถ้าคนใดมีเรื่องต้องตรวจทะเบียน ให้บันทึกด้วยดินสอดำไว้ในทะเบียนตามระเบียบ
ตรงกับบรรทัดที่เปลี่ยนแปลงว่า “บัญชี ก.” เล่มนั้น หน้านั้น

เดิม				ยกไปขึ้น				ตามความใน ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ พ.ศ.หรือ หนังสือฉบับที่ พ.ศ.	หมายเหตุ
บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
		สระแก้ว สระแก้ว อำนาจเจริญ อำนาจเจริญ หนองบัวลำภู หนองบัวลำภู				เมืองสระแก้ว เมืองอำนาจเจริญ เมืองหนองบัวลำภู	สระแก้ว อำนาจเจริญ หนองบัวลำภู	รกจ.เล่ม ๑๑๐ ตอนที่ ๑๒๕ ฉบับพิเศษ ๒ กันยายน ๒๕๓๖ “ “	

(ข) บัญชีบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ที่เปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนชื่อ

คำชี้แจง เมื่อได้ลงบัญชีไว้ดังนี้แล้ว ถ้าคนใดมีเรื่องต้องตรวจทะเบียน ให้บันทึกด้วยดินสอดำไว้ในทะเบียนตามระเบียบ

ตรงกับบรรทัดที่เปลี่ยนแปลงว่า

“บัญชี ข .”

เล่มนั้น หน้า

ข้อ ๒ การแจ้งเปลี่ยนแปลงท้องที่

เมื่อฝ่ายปกครองได้ประกาศเปลี่ยนแปลงท้องที่เมื่อใด ให้สัสดีจังหวัดรับส่งบัญชีตาม ข้อ ๑.๒ ให้ฝ่ายสรรพกัคลัง มทบ. ทราบทุกคราวที่มีการเปลี่ยนแปลง (คำสั่งกรมสัสดี ที่ ๙๑๒๐ / ๗๗ ลง ๑๘ ธ.ค.๗๗)

ข้อ ๓ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงท้องที่

เมื่อฝ่ายปกครองได้เปลี่ยนแปลงท้องที่แล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

๓.๑ ถ้ายุบเลิกจังหวัดไปรวมขึ้นในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง ให้สำนักงานสัสดีจังหวัดที่ยุบเลิกนั้น โอนทะเบียน บัญชี ใบสำคัญ ที่มีอยู่ไปให้สำนักงานสัสดีจังหวัดที่รับโอนทั้งสิ้น

๓.๒ ถ้ายุบเลิกจังหวัดใดทั้งจังหวัด แบ่งแยกท้องที่ไปขึ้นจังหวัดอื่นหลายจังหวัด ให้สำนักงานสัสดีจังหวัดที่ยุบเลิกดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑ ทะเบียนกองประจำการ (แบบ สด.๓) ให้จัดการแยกโอนไปคือ

๓.๒.๑.๑ ถ้าทะเบียนกองประจำการนั้นเป็นเล่มเย็บติดกันจะปลดออกจากกันไม่ได้ มีทะเบียนที่จะโอนไปเป็นส่วนน้อย ก็ให้คัดสำเนาส่งไปเฉพาะคนที่ต้องโอนไป และให้บันทึกไว้ในหมายเหตุหลังทะเบียนกองประจำการว่า ได้คัดสำเนาทะเบียนโอนไปให้จังหวัดใด เมื่อใด ตามเรื่องฉบับที่ พ.ศ. หรือตามราชกิจจานุเบกษา เล่มใด ตอนใด พ.ศ.ใด สำหรับจังหวัดที่โอนไปส่วนมาก ให้ส่งทะเบียนโอนไปทั้งเล่ม หรือหากทะเบียนเล่มใดมีเฉพาะจังหวัดเดียวก็ให้โอนไปทั้งเล่มเลย

๓.๒.๑.๒ ถ้าทะเบียนกองประจำการนั้นเป็นเล่มชนิดมี รุ

ร้อยสามารถจะแยกออกจากกันได้เป็นฉบับ ๆ แม้ทะเบียนจะแยกโอนไปหลายจังหวัด ก็ให้แยกทะเบียนออกเป็นจังหวัด แล้วทำบัญชีปิดไว้ข้างหน้าทะเบียนทุกเล่มทุกจังหวัดที่แยกออกให้ทราบว่า เลขหมายที่ไหวไปมีอยู่ไม่เรียงกันนั้น ฉบับใดโอนไปจังหวัดใด เมื่อใด

๓.๒.๒ สำหรับบัญชีรายชื่อทหารกองเกินและทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ (แบบ สด.๒๗) ได้คัดแยกเป็นตำบล เป็นอำเภอและเป็นชั้นปีอยู่แล้ว ย่อมสะดวกในการแยกบัญชีโอนไป แต่ถ้าตำบลใดโอนไปไม่หมดทั้งตำบล ก็ให้คัดส่งไปให้เฉพาะคนที่ต้องโอนไป แล้วลงจำหน่ายในบัญชีเดิมเสีย

๓.๒.๓ สำหรับใบสำคัญแม่เล่มใดจะต้องแยกใบสำคัญโอนไปให้หลายจังหวัด ก็ให้แยกใบสำคัญออกเป็นจังหวัด ๆ และทำบัญชีเก็บรวมไว้ข้างหน้าเล่มใบสำคัญทุกเล่มทุกจังหวัดที่แยกออกให้ทราบว่า ฉบับที่เท่าใดได้โอนไปจังหวัดใด เมื่อใด แต่ถ้าเล่มใดมีเฉพาะจังหวัดเดียว ก็ให้โอนไปทั้งเล่มทีเดียว

๓.๓ การโอนสิ่งต่าง ๆ ตามที่กล่าวในข้อ ๓ .๑ และข้อ ๓ .๒ นั้น สำหรับสำเนาทะเบียนกองประจำการคนที่รับโอน เมื่อจะโอนให้จังหวัดอื่นต่อไปก็ให้ส่งสำเนาทะเบียนคนที่รับโอนนั้นไปทั้งหมด โดยไม่ต้องคัดสำเนาไว้ แต่ต้องทำบัญชีไว้และส่งไปให้ฝ่ายที่รับโอนให้ทราบว่า ได้โอนไปจังหวัดใด เมื่อใด ด้วย

๓.๔ ถ้ายกอำเภอหรือตำบลหรือหมู่บ้าน ไปขึ้นจังหวัดอื่นจังหวัดเดียวหรือหลายจังหวัดก็ดี ให้สำนักงานสถิติจังหวัดจัดการโอนส่งทะเบียน บัญชี ใบสำคัญ ไปให้จังหวัดที่รับโอนไว้นั้น อนุโลมตามที่กล่าวแล้วข้างต้น

๓.๕ การส่งทะเบียน บัญชี ใบสำคัญ สำหรับโอนไปให้จังหวัดอื่น สำนักงานสถิติจังหวัดซึ่งเป็นผู้โอนต้องทำบัญชีจำนวนรายละเอียดส่งไปให้ฝ่ายที่รับโอนทราบด้วยทุกแห่ง คือ

๓.๕.๑ ทะเบียนกองประชากร ต้องให้ทราบว่า สำหรับแผนกใด มีทะเบียน พ.ศ.ใด เท่าใด และมีสำเนาทะเบียนคนที่รับโอนแผนกใด เท่าใด

๓.๕.๒ บัญชีรายชื่อทหารกองเกินและทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ (แบบ สด.๒๗) ต้องให้ทราบว่า ชั้นปีใด อำเภอใด ตำบลใด เท่าใด

๓.๕.๓ ใบสำคัญ ต้องให้ทราบว่า สำหรับแผนกใด สังกัดกรมกองใด ประเภทใด พ.ศ. ใด เท่าใด และมีใบสำคัญซึ่งตั้งเล่มไว้เป็นพิเศษอย่างใด เท่าใด

๓.๖ การตั้งกิ่งอำเภอหรือยกตำบลไปขึ้นอำเภออื่นในจังหวัดเดียวกัน ให้ หน่วยสถิติอำเภอจัดการแยกบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด .๑) และต้นข้าวใบสำคัญ (แบบ สด .๙) แยกไปให้กิ่งอำเภอที่ตั้งขึ้นใหม่หรืออำเภอที่รับโอน โดยอนุโลมตามที่กล่าวแล้วข้างต้น
